

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ - СВЕДОЧАНСТВА СТРАДАЊА

The Second World War – Testimonies about the Suffering

Извештај о приликама са Косова
достављен од Рад. Павловића

УБИСТВА И ПРОГОНИ НАШЕГ ЖИВЉА ОД СТРАНЕ
АРБАНАСА

1. Убијачких прогона

Арнаути су били дигли главе још и пре уласка Немаца а по тврђењу свих у овоме крају погинуло је куд и камо више наших војника од Арнауца него ли од Немаца на фронту. "Ош пре него што су Немци ишли у Митровицу, у општем метежу који је настао, проваљен је војни магацин са оружјем те је оружје дошло у изобиљу баш у руке оних код којих га је најмање смело бити. Месни Арнаути су пре свега угулили себи у главу да ће овај крај бити независна и слободна Албанија. Како таква Албанија не постоји ни онде где би требала да постоји, ја из почетка нисам могао у то да верујем, јер са држао Деву и синове Исе Бољетинца за паметне људе карочито Деву који је школован у Немачкој и оженив Немцем. Али на жалост тако је и никако другаче. Арнаути су узели сну власт у своје руке, општину и са свом полицију. У пошти су поставили за управника једног Арнаутина Шукрију, а остале чиновнике са управником једноставно изјурли. Тако исто заузели су и срез и жандармерију. Остале установе и не функционисају за сада нити се пак Арнаути за то интересују. Немачке војне власти пустиле су да наши жандари и жандармериски официри преузму овоју дужност, међутим, Арнаути су то омели, осим неколико старих нема подобних пустише на стару дужност, а остало попустише са Арнаутима. Они носе сада бела кечета а око руке црно-црвену албанску заставу. Објаве за путована штампане су на немачком и албанском језику. У вароши су исто тако наређили да се све фирме испишу на албанском језику. Цафер Дева себе је прогласио за "начелник" на девет околних срезова, те је пре недељу дана

био скуп свих арнаутских угледних Арвата из свих срезова, на којем су прогласили ту независност и слободну Албанију, после чега су сви отишли месном немачком команданту. Нега су потпуно окружили. Они су му и тумач и лични пријатељи па нико ко није Арнаутима пожељан не може му ни приступити. Затим они аранжирају депутације жалећи се да кобајгаки они Арнаути страдају од Срба четника. Тако је командант и рекао једном нашем угледном мештанину Шајновићу, бившем конзулу у Олеси: "Како да ја верујем да Арнаути убијају Србе, кад ја редовно добијам жалбе да је обрнути, Исти немачки командант је једном другом нашем човеку рекао: "Што ви Срби нисте то питање раније решили, а имали сте доста времена за то, до сте оставили да вам га ми прешавамо." Арнаути су претставили команданту да су само за оно неколико дана рата наше власти стрељале ни мање ни више од 20.000 Арнаута и побациле у Ситницу. Међутим по најсавеснијем проверавану истина је да је у свему стрељано највише 50 Арнаута, који су већином поинули у борби са нашим властима још пре уласка немачких чета у Митровицу.

Митровицу, Приштину и Урошевац заповели су Немци, док су у Пећи, Ђаковици, и Призрену Италијанима. Граница између заповедних зона од стране Немаца и Италијана је којих дваестину километара иза Митровице према Пећи, па излази на Суву Реку, која је од Штимаља на путу Митровица-Приштина-Скопље удаљена неких десет километара. Данаас чујем да Италијани враћају натраг насељенике који су побегли од својих кућа те да се наводно италијанска крајина заузела за Црногорце насељенике. Мађђаха Арнаути који доносе робу продају је по баснословним ценама. Шећер 80 динара килограм, пиринач 30-40 динара, хлеб 7 динара. Ни један Србин не може добити дозволу за пословна путована, сем за одлазак без повратка.

Општину звечанску насилно је преузео један од синова Исе Бољетинца са својим Арнаутима. То исто важи и за општину банску.